

บทที่ 4

การเปรียบเทียบลักษณะนามและโลกทัศน์ในภาษาชาวเขาทั้ง 6 ภาษา

ในบทที่ 4 นี้จะกล่าวถึงการเปรียบเทียบให้เห็นความแตกต่างและความคล้ายคลึงในการใช้คำลักษณะนามในภาษาชาวเขาแต่ละภาษา ซึ่งเป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นความคล้ายคลึงและแตกต่างของโลกทัศน์ในการมองสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือนของผู้พูดภาษาชาวเขาภาษานั้น ๆ ด้วย

4.1 การเปรียบเทียบลักษณะนามเดี่ยวในภาษาชาวเขาทั้ง 6 ภาษา

ในการวิเคราะห์การใช้คำลักษณะนามเดี่ยวกับคำนามเรียกสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือนในภาษาชาวเขาพบว่ามีการใช้คำลักษณะนามเดี่ยวที่น่าสนใจ ในหลายลักษณะซึ่งอาจนำมาจำแนกได้ดังนี้

4.1.1 คำลักษณะนามเดี่ยวสำหรับกลุ่มนาม คือคำลักษณะนามเดี่ยวที่ใช้กับกลุ่มนามเรียกสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือน ที่มีการจัดกลุ่มกันและใช้คำลักษณะนามเดียวกัน โดยมีเงื่อนไขต่าง ๆ เป็นเกณฑ์สำคัญในการจับกลุ่ม เงื่อนไขที่เป็นเกณฑ์สำคัญนี้สามารถนำมาจำแนกได้เป็นเงื่อนไขใหญ่ๆ 3 ประการคือ รูปทรงพื้นฐานของสิ่งนั้น วัตถุประสงค์ในการใช้งานของสิ่งนั้น และลักษณะพิเศษเฉพาะของคำนามนั้น ๆ เงื่อนไขต่าง ๆ นี้ก็มีรายละเอียดปลีกย่อยดังต่อไปนี้

4.1.1.1 เงื่อนไขเรื่องรูปทรงพื้นฐานของสิ่งนั้น หมายถึงการจับกลุ่มคำนามตามลักษณะรูปทรงพื้นฐานของคำนามนั้น ๆ ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าทุกภาษามีการใช้เงื่อนไขนี้มาเป็นเกณฑ์ในการจับกลุ่มคำนาม แต่ก็พบด้วยว่าเงื่อนไขเรื่องรูปทรงพื้นฐานนี้มีรายละเอียดในส่วนที่เกี่ยวกับเกณฑ์ย่อยที่มีความแตกต่างกันทั้งทางด้านการนำเกณฑ์ย่อยนั้นไปใช้และการใช้ความสำคัญต่อเกณฑ์ย่อยนั้น ๆ ด้วย เงื่อนไขเรื่องรูปทรงพื้นฐานนี้สามารถจำแนกรายละเอียดที่เป็นลักษณะย่อยดังนี้

ก. มีพื้นฐานแบน หมายถึง คำนามที่มีลักษณะแบนเป็นแผ่น ซึ่งในบางภาษาอาจมีลักษณะแบนและอ่อนแบบผ้า และในบางภาษาอาจมีลักษณะแบนและแข็งแบบกระจกด้วยก็ได้พื้นฐานแบนนี้พบว่าทุกภาษาสกเวินภาษากระเหรี่ยงสะกอมีการจับกลุ่มคำนามตามเงื่อนไขนี้

ข. มีพื้นฐานตรง หมายถึงคำนามที่มีลักษณะตรงซึ่งบางภาษาก็มีการแยกย่อยออกไปอีกว่า ตรงและมีความยาว ตรงและมีความใหญ่ หรือตรงและมีส่วนประกอบหลายชิ้น พื้นฐานตรงนี้พบว่าทุกภาษาสกเวินภาษาอาข่าไม่มีการจับกลุ่มคำนามตามลักษณะเงื่อนไขนี้ แต่พื้นฐานตรงนี้มีเงื่อนไขปลีกย่อยในการแบ่งกลุ่มคำนามซึ่งแตกต่างกันในบางภาษาดังนี้

- ภาษาเมียน-เฮ้า มีการแบ่งคำนามที่มีลักษณะตรงออกเป็น 3 แบบ คือ

ตรง และมีส่วนประกอบมากกว่า 1 ชิ้น

ตรง และมีความยาว

ตรง และมีความชวสั้น

- ภาษากระเหรี่ยงสะกอ มีการแบ่งกลุ่มคำนามที่มีลักษณะตรงออกเป็น 2 แบบ คือ

ตรง และมีขนาดใหญ่

ตรง และมีขนาดเล็ก

ส่วนใน 3 ภาษาที่เหลือ คือภาษาม้งคำ ภาษาลีซู และภาษาล่าหู่ ไม่พบว่ามี การแบ่งลักษณะตรงออกเป็นลักษณะย่อย

ค. พื้นฐานป้อมกลม หมายถึงคำนามที่มีลักษณะป้อมกลมหรือมีขอบสูงจนเกือบจะมีลักษณะคล้ายทรงกระบอก เช่น ถัง หม้อ แก้วน้ำ ครก น้ำเต้า พื้นฐานป้อมกลมนี้พบในภาษาอาข่าเพียงภาษาเดียวเท่านั้น

จากเงื่อนไขการเกิดร่วมของคำนามตามลักษณะรูปทรงพื้นฐานนี้เป็นที่น่าสังเกตว่า ภาษากระเหรี่ยงสะกอมีการมองวัตถุโดยมองลักษณะเรียวตรงเท่านั้น แต่เงื่อนไขตรงนี้ก็ยังมีเงื่อนไขย่อยลงไปอีกภาษาอาข่าก็มีการมองวัตถุจากลักษณะแบนอย่างเดียว ในขณะที่อีก 4 ภาษาที่เหลือ คือ ม้งคำ เมียน-เฮ้า ล่าหู่ ลีซู มีการใช้เงื่อนไขการเกิดร่วมของคำนามโดยดูจากลักษณะรูปร่าง 2 ลักษณะ คือ แบน และตรง เหมือนกันทั้ง 4 ภาษา แต่มีข้อยกเว้นในภาษาเมียน-เฮ้า ซึ่งมีคำนามที่เกิดจากเงื่อนไขการเกิดร่วมของคำนามย่อยลงไปอีกสำหรับวัตถุที่มีลักษณะตรง กล่าวคือ มีคำลักษณะนามสำหรับคำนามที่มีลักษณะตรงและมีส่วนประกอบมากกว่า 1 ชิ้น คำลักษณะนามสำหรับคำนามที่มีลักษณะตรงและมีความชว และ คำลักษณะนามสำหรับคำนามที่มีลักษณะตรงแต่มีความชวสั้น

จากเงื่อนไขการเกิดร่วมของค่านามตามลักษณะรูปทรงสี่ฐานนี้ สามารถแสดงให้เห็นการจำแนกการเกิดร่วมของค่านามแต่ละภาษาได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4 : การจำแนกการจับกลุ่มค่านามตามลักษณะนามที่ใช้ โดยดูจากลักษณะนามที่กำหนดด้วยรูปร่างของวัตถุ

อรรถลักษณะของลักษณะนามที่กำหนดด้วยรูปทรงสี่ฐานของวัตถุ	ภาษาชาวเขา					
	เมียน-เฮ้า	กะเหรี่ยง สะกอ	ม้งคำ	ล่าหู่	อาข่า	ลีซู
แบน	X	-	X	X	X	X
ตรง	-	-	X	X	-	X
ตรงหลายชั้น	X	-	-	-	-	-
ตรงยาว	X	-	-	-	-	-
ตรงไม่ยาว	X	-	-	-	-	-
ตรงขนาดใหญ่	-	X	-	-	-	-
ตรงขนาดเล็ก	-	X	-	-	-	-
ป้อมกลม	-	-	-	-	X	-
จำนวน	4	2	2	2	2	2

4.1.1.2 เงื่อนไขเรื่องวัตถุประสงค์ในการใช้สิ่งนั้น หมายถึงการจับกลุ่มค่านามตามวัตถุประสงค์ในการใช้ค่านามนั้น ๆ พบว่าทุกภาษากวเว้นภาษาลีซูมีการใช้เงื่อนไขนี้ในการจับกลุ่มค่านามที่ใช้คำลักษณะนามเดียวกัน และเงื่อนไขนี้ก็ยังมีเงื่อนไขปลีกย่อย เช่นกันดังจะจำแนกได้ดังนี้ ก. วัตถุประสงค์ในการแยกสิ่งอื่นออกเป็นชั้นย่อย หมายถึง ค่านามที่ผู้ใช้มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้แยกสิ่งอื่นออกเป็นชั้นย่อย ไม่ว่าจะเป็นด้วยวิธี หั่น ฟัน คำหรือกูปค่านามกลุ่มนี้ ส่วนใหญ่จะเป็นค่านามเรียกของมีคม และเครื่องมือต่าง ๆ เช่น จอบ เสียม มีด เลื่อย คาน รวมทั้งครก และค้อนด้วย ภาษาที่มีการจับกลุ่มค่านามตามวัตถุประสงค์นี้คือ ภาษาเมียน-เฮ้า ล่าหู่ ม้งคำ และภาษาอาข่า

ข. วัตถุประสงค์ในการบรรจุสิ่งอื่น หมายถึงคำนามที่นำไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์ในการบรรจุสิ่งอื่น เช่น ตะกร้า ลัง ถังน้ำ ภาษาที่มีการจับกลุ่มคำนามตามวัตถุประสงค์นี้มีเพียง ภาษากะเหรี่ยงสะกอ เท่านั้น ซึ่งผู้พูดภาษากะเหรี่ยงสะกอมีการจำแนกคำนามที่ผู้ใช้วัตถุประสงค์ในการใช้บรรจุสิ่งอื่นนี้ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

- กลุ่มของคำนามที่มีรูปทรงคงที่ เช่น ลัง ถังน้ำ ถ้วย
- กลุ่มของคำนามที่มีรูปทรงไม่คงที่ เช่น แห มุ้ง

คำนามที่จับกลุ่มกันตามเงื่อนไขเรื่องวัตถุประสงค์ในการใช้นั้น อาจนำมาแสดงให้เห็นความแตกต่างของการเลือกเงื่อนไขต่าง ๆ นี้ไปจับกลุ่มคำนามในแต่ละภาษาได้ดังนี้

ตารางที่ 5 : การจำแนกการจับกลุ่มคำนามจากเงื่อนไขเรื่องวัตถุประสงค์ในการใช้คำนาม

อรรถลักษณะของคำลักษณะนามที่กำหนดด้วยวัตถุประสงค์ในการใช้	ภาษา					
	เม็ช-เข้า	กะเหรี่ยงสะกอ	ม้งคำ	ลีซู	ล่าหู่	อาข่า
แยกสิ่งอื่นออกเป็นชั้นย่อย	x	-	x	-	x	x
บรรจุสิ่งอื่นได้มีรูปทรงคงที่	-	x	-	-	-	-
บรรจุสิ่งอื่นได้มีรูปทรงไม่คงที่	-	x	-	-	-	-
จำนวน	1	2	1	-	1	1

4.1.1.3 เงื่อนไขเรื่องลักษณะเฉพาะของสิ่งนั้น หมายถึงคำนามที่มีลักษณะการจับกลุ่มตามลักษณะเฉพาะ ซึ่งเป็นลักษณะพิเศษของคำนามนั้นๆพบว่าทุกภาษา ยกเว้นภาษาลีซู มีการจับกลุ่มคำนามตามลักษณะนี้ ซึ่งอาจนำมาจำแนกลักษณะเฉพาะได้ดังนี้

ก. ไม่เคลื่อนไหวที่ตั้ง หมายถึงคำนามที่มีลักษณะเฉพาะ คือมีที่ตั้งค่อนข้างแน่นอน ไม่เคลื่อนไหวไปไหน เช่น ที่นอน หิ้งบูชา เตา ซึ่งถึงแม้ว่าจะเป็นคำนามเรียกสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือนแต่สำหรับผู้พูดภาษาชาวเขาเหล่านั้นแล้ว เขามองว่าเป็นสถานที่ไม่ใช่วัตถุ ภาษาที่มีการจับกลุ่มคำนามตามเงื่อนไขนี้มีเพียง 2 ภาษา คือ

ภาษาล่าหู่ ใช้ลักษณะนาม ka2 กับคำนาม หิ้งบูซา ที่นอน เต่า

ภาษากะเหรี่ยงสะกอ ใช้ลักษณะนาม kha3. กับคำนาม หิ้งบูซา ที่นอน เส้า

เต่า เปล

ข. กลไก หมายถึงคำนามที่มีลักษณะเฉพาะคือ จะต้องมีการเคลื่อนไหวหรือกลไกบางประการเป็นส่วนประกอบสำคัญ แต่การที่จะตัดสินว่าคำนามใดมีเครื่องหรือกลไกเป็นส่วนประกอบหรือไม่นั้น เป็นการมองของเจ้าของภาษาทั้งสิ้นซึ่งคำนามนั้นอาจมีเครื่องอยู่จริง ๆ หรือไม่ก็ได้ ภาษาที่มีการจับกลุ่มคำนามตามเงื่อนไขมี 2 ภาษาเท่านั้น คือ ภาษากะเหรี่ยงสะกอ และภาษาอาข่าซึ่งทั้ง 2 ภาษานี้มีการบัญญัติคำลักษณะนามขึ้นใหม่เพื่อใช้กับคำนามที่มีเครื่องหรือกลไกนี้โดยเฉพาะ ส่วนภาษาอื่น 4 ภาษาที่เหลือนั้นคงจะมองว่าสิ่งที่มีกลไกนี้ย่อมต้องเป็นของใหม่ในสังคมและท้องถิ่นจึงจับกลุ่มคำนามที่เป็นของใหม่ในสังคมหรือเป็นของนอกท้องถิ่น ซึ่งจะกล่าวถึงต่อไปในตอนโลกทัศน์ของผู้พูดภาษาชาวเขาที่มีต่อของนอกท้องถิ่น

ค. เคลื่อนไหว หมายถึงคำนามที่มีลักษณะเฉพาะคือ เมื่อใช้งานจะต้องมีการเคลื่อนไหวอยู่เสมอและจะต้องเป็นการเคลื่อนไหวแบบสม่ำเสมอต่อเนื่องคล้าย เช่น พัดลม ดินสอ สากคำข้าว ภาษาที่มีการจับกลุ่มคำนามตามลักษณะนี้ มีเพียงภาษาเดียวคือภาษาม้งคำ

ง. ทะลุ หมายถึงคำนามที่มีลักษณะเฉพาะ คือเมื่อใช้งานจะมีการทะลุผ่านไปเลย เช่น ลูกปืน และ เข็ม ภาษาที่มีการจับกลุ่มคำนามตามลักษณะนี้ มีเพียงภาษาเดียว คือภาษาล่าหู่

จ. ตัดเย็บแปรรูปแล้ว หมายถึงคำนามที่มีลักษณะเฉพาะคือ มีการตัดเย็บแปรรูปแล้ว เช่น มุ้ง และแห พบว่าภาษาเมียน-เฮ้า เป็นเพียงภาษาเดียวที่มีการจับกลุ่มคำนามตามลักษณะนี้ซึ่งจากการเก็บข้อมูลในโครงการนำร่องพบว่า ผู้พูดภาษาเมียน-เฮ้ามีการใช้คำลักษณะนามนี้กับคำนาม เรียกกระโปรงด้วยซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าผู้พูดภาษาเมียน-เฮ้ายืมคำลักษณะนามนี้มาใช้กับคำนาม เรียกสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือน

คำนามที่จับกลุ่มกันตามเงื่อนไขเรื่องลักษณะเฉพาะของคำนามนั้น อาจนำมาแสดงให้เห็นความแตกต่างของการเลือกเงื่อนไขต่าง ๆ นี้ไปจับกลุ่มคำนามในแต่ละภาษาได้ดังนี้

ตารางที่ 6 : การจำแนกการจับกลุ่มคำนามจากเงื่อนไขเรื่องลักษณะเฉพาะของคำนาม

อรรถลักษณะของคำลักษณะนาม ที่กำหนดด้วยลักษณะเฉพาะ ของคำนาม	ภาษา					
	เมียน-เข้า	กระเที๋ยง สะกอ	ม้งคำ	ลีซุ	ล่าหุขี้	อาข่า
ไม่เคลื่อนไหวที่ตั้ง	-	X	-	-	X	-
กลไก	-	X	-	-	-	X
เคลื่อนไหว	-	-	X	-	-	-
ทะเล	-	-	-	-	X	-
ติดเข็บบแปรสภาพแล้ว	X	-	-	-	-	-
จำนวน	1	2	1	-	2	1

4.1.2 ลักษณะนามเดี่ยวที่เป็นกลาง หมายถึงคำลักษณะนามที่ใช้แทน "คำลักษณะนามสำหรับนาม" เป็นส่วนใหญ่ คำลักษณะนามที่เป็นกลางนี้มีลักษณะการใช้เพื่อความสะดวกของผู้พูดเมื่อไม่ระวัง หรือเมื่อนึกคำลักษณะนามที่เหมาะสมไม่ออก คำลักษณะนามเดี่ยวที่เป็นกลางนี้พบว่ามีใช้ในทุกภาษา ภาษาละ 1 คำเท่ากันโดยมีกลุ่มคำนามกลุ่มหนึ่งที่ใช้กับคำลักษณะนามประเภทนี้ยกเว้นภาษาลีซุที่คำลักษณะนามกลางนี้ใช้ได้กับคำนามทุกคำในภาษา

4.1.3 ลักษณะนามเดี่ยวเฉพาะ ถึงแม้ว่าจะเป็นคำลักษณะนามที่มีได้นำมาวิเคราะห์ข้อมูลแต่ก็พบว่าลักษณะนามเดี่ยวเฉพาะนี้มีข้อมูลที่น่าสนใจมากเพราะว่าการที่ภาษาใดมีการใช้คำลักษณะนามเดี่ยวเฉพาะกับคำนามใดก็ตาม ย่อมแสดงว่าผู้พูดภาษานั้นมีการมองสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือนบางอย่างแยกไปจากสิ่งอื่นแม้ว่าสิ่งของนั้นจะมีลักษณะตรงตามเงื่อนไขการโยกการเกิดร่วมอื่นก็ตาม

4.2 โลกทัศน์ที่สะท้อนให้เห็นจากคำลักษณะนามเดี่ยว

4.2.1 โลกทัศน์ที่สะท้อนให้เห็นจากการใช้คำลักษณะนามเดี่ยวสำหรับกลุ่มนาม การที่

ทุกภาษามีการใช้คำลักษณนามเดี่ยวต่างกับคำนามเรียกสิ่งของเครื่องใช้ในกลุ่มย่อย ซึ่งจับกลุ่มกันตามเงื่อนไขที่กล่าวแล้วในหัวข้อ 4.1.1 แล้วนั้น แสดงให้เห็นว่าผู้พูดภาษาชาวเขาแต่ละภาษามีการตัดแบ่งกลุ่มย่อยของสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือนออกเป็นกลุ่ม ๆ โดยดูจากความคล้ายคลึงกันของลักษณะรูปทรงสีผิวฐานของสิ่งนั้น วัตถุประสงค์ในการใช้สิ่งนั้น และลักษณะพิเศษเฉพาะของสิ่งนั้น ซึ่งการจับกลุ่มคำนามตามลักษณะนี้ พบในทุกภาษาแสดงว่า ผู้พูดภาษาชาวเขาทั้ง 6 ภาษามีการมองโลกของสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือน ในภาษาชาวเขาที่เหมือนกันในบางส่วน

4.2.2 โลกทัศน์ที่สะท้อนให้เห็นจากการใช้ลักษณนามที่เป็นกลาง การที่ผู้พูดภาษาชาวเขาทุกภาษามีการใช้คำลักษณนามกลางกับกลุ่มคำนามกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งนั้น เป็นการแสดงให้เห็นการรวมเป็นประเภทเดียวกันของสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือน ซึ่งในแต่ละภาษาย่อมมีการรวมเป็นกลุ่มที่ต่างกันด้วย

4.2.3 โลกทัศน์ที่สะท้อนให้เห็นจากการใช้คำลักษณนามเฉพาะ การที่ภาษาใดก็ตามที่ใช้คำลักษณนามเฉพาะ สำหรับคำนามบางคำนั้น เป็นการแสดงให้เห็นว่า ผู้พูดภาษานั้นมีการมองสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือนบางอย่างแยกออกอย่างเด็ดขาดกับสิ่งของเครื่องใช้อื่นไม่ว่าจะเป็นด้วยเหตุผลใดก็ตาม

4.3 การเปรียบเทียบลักษณนามกลุ่มในภาษาชาวเขาทั้ง 6 ภาษา

ในการศึกษาวิเคราะห์การใช้คำลักษณนามกลุ่มคำนามเรียกสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือนในภาษาชาวเขาทั้ง 6 ภาษา พบว่ามีการจับกลุ่มคำนามที่ใช้คำลักษณนามคำเดียวกัน แต่ไม่พบว่ามีเงื่อนไขที่สลับซับซ้อนเท่าใดนักและส่วนใหญ่จะมีเงื่อนไขที่คล้ายคลึงกันในภาษาต่าง ๆ นั้นคือ พบเพียงเงื่อนไขการเกิดร่วมในเรื่องลักษณะของคำนามนั้น ๆ ซึ่งสามารถจำแนกได้ 3 ลักษณะดังนี้

4.3.1 ลักษณะเป็นกอง หมายถึงคำนามที่มีลักษณะรวมกันเป็นกอง เงื่อนไขนี้พบได้ในทุกภาษา

4.3.2 ลักษณะเป็นคู่ หมายถึงคำนามที่มีลักษณะเป็นคู่ ต้องใช้ร่วมกัน เช่น ตะเกียบ เงื่อนไขนี้พบได้ในทุกภาษา ยกเว้นภาษากะเหรี่ยงสะกอ

4.3.3 ลักษณะเป็นชุด หมายถึงคำนามที่มีลักษณะเป็นชุด ส่วนใหญ่จะเป็นสิ่งของประเภทเดียวกันใช้ร่วมกันได้ เช่น เครื่องครัว เครื่องนอน เงื่อนไขนี้พบใน 4 ภาษาเท่านั้น คือ ภาษาม้งคำ ภาษาเมี่ยน-เฮ้า ภาษาล่าหู่ และภาษากะเหรี่ยงสะกอ

จากลักษณะนามทั้งหมดทั้ง 3 ลักษณะนี้ สามารถจำแนกให้เห็นได้ว่า ภาษาโคอี
เงื่อนโซิดบ้างตามตารางข้างล่างนี้

ตารางที่ 7 : การจำแนกการจับกลุ่มคำนามตามคำลักษณนาม (กลุ่ม) ที่ใช้

ลักษณะของคำนาม	ภาษา					
	มั่งค่า	เมียน-เฮ้า	ลือชู้	ล่าหู้ชี่	อาช่า	กะเทรื่อง สะกอ
กอง	X	X	X	X	X	X
คู้	X	X	X	X	X	-
ชู้	X	X	-	X	-	X

4.4 โลกทัศน์ที่สะท้อนให้เห็นจากคำลักษณนามกลุ่ม

จากการจับกลุ่มคำนามตามลักษณนามกลุ่มในภาษาชาวเขาทั้ง 6 ภาษา ซึ่งพบว่ามี
การใช้เงื่อนโซิดในการเกิดร่วมที่คล้ายคลึงกันเป็นเกณฑ์ในการจับกลุ่มคำนามนั้น ซึ่งเงื่อนโซิดคือ
เงื่อนโซิดการเป็นกอง เงื่อนโซิดการเป็นคู้ และเงื่อนโซิดการเป็นชู้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้พูด
ภาษาชาวเขาส่วนใหญ่มีการมองสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือนที่มีหลายชั้นในลักษณะที่คล้ายกันคือ
มีการมองว่าสิ่งที่มีหลายชั้นนั้นมีลักษณะเป็นกอง เป็นคู้ หรือเป็นชู้ ยกเว้นผู้พูดภาษา
กะเทรื่องสะกอที่มีการมองโลกของสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือนใน 2 ลักษณะ คือ เป็นกอง
และเป็นชู้ ในขณะที่ผู้พูดภาษาอาช่า และผู้พูดภาษาลือชู้ไม่มีการมองโลกของเครื่องใช้ในครัว
เรือนในลักษณะเป็นชู้ มีแต่เพียงการมองในลักษณะเป็นคู้และเป็นกองเท่านั้น

4.5 สรุปการเปรียบเทียบโลกทัศน์ของผู้พูดภาษาชาวเขาทั้ง 6 ภาษา

ในหัวข้อนี้จะเปรียบเทียบให้เห็นโลกทัศน์ของผู้พูดภาษาชาวเขาอย่างสรุป โดย
แบ่งออกเป็น 2 หัวข้อใหญ่ ๆ ดังนี้

4.5.1 โลกทัศน์ในการจำแนกโลก (universe) ของสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือนของผู้พูดภาษาชาวเขาทั้ง 6 ภาษา ในหัวข้อนี้จะกล่าวถึงความหมายและละเอียดในการจำแนกโลกของสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือนของผู้พูดภาษาชาวเขาซึ่งเมื่อพิจารณาจากการเปรียบเทียบแล้วพบว่า ทั้งจำนวนและประเภทของคำลักษณนามสามารถสะท้อนให้เห็นโลกทัศน์ของผู้พูดภาษาชาวเขาทั้ง 6 ภาษาได้อย่างชัดเจน กล่าวคือ เมื่อพิจารณาจากจำนวนคำลักษณนามแล้วพบว่า ทั้งจำนวนและประเภทของคำลักษณนามในแต่ละภาษานั้นมีจำนวนไม่เท่ากัน ซึ่งแสดงว่าผู้พูดภาษาชาวเขาแต่ละภาษามีการมองโลกที่แตกต่างกันไป เช่น ภาษากะเหรี่ยงสะกอ มีจำนวนคำลักษณนามใช้ 11 คำ ในขณะที่ผู้พูดภาษาลีซุมีคำลักษณนามใช้ทั้งหมดเพียง 5 คำ เท่านั้น ซึ่งแสดงว่าผู้พูดภาษาลีซุมีการมองโลกแบบเป็นภาพรวมไม่ละเอียดเท่าผู้พูดภาษากะเหรี่ยงสะกอ ซึ่งมีการมองโลกแบบละเอียดกว่า ดังจะเห็นได้จากการที่กลุ่มคำนามตามลักษณนามที่ใช้ในนั้นมีหลายกลุ่มและยังมีการแยกแยะคำนามออกเป็นกลุ่มย่อย เช่น การใช้คำนามสำหรับสิ่งที่มีลักษณะตรงนั้น ภาษาลีซุมีการใช้คำลักษณนามเพียงคำเดียว ในขณะที่ผู้พูดภาษาเมี่ยน-เฮ้ามีการ ใช้คำลักษณนามถึง 3 คำในการเรียกสิ่งที่มีความตรงโดยมีการแยกย่อยออกเป็น คำลักษณนามสำหรับคำนามที่มีลักษณะตรงและมีมากกว่า 1 ชั้น ตรงและมีความยาวและตรงแต่ไม่มีความยาว ส่วน "ประเภท" ของคำลักษณนามนั้น พบว่ามีการใช้คำลักษณนามทั้งหมด 4 ประเภท คือ คำลักษณนามสำหรับกลุ่มคำนาม คำลักษณนามกลาง คำลักษณนามเฉพาะ และคำลักษณนามซ้ำรูปคำนาม เมื่อพิจารณาแต่ละภาษาแล้ว จะพบว่า มีการใช้คำลักษณนามประเภทต่าง ๆ นี้ต่างกัน โดยที่ความแตกต่างจะมีทั้งความแตกต่างของคำลักษณนามที่ใช้ และจำนวนคำลักษณนามประเภทต่าง ๆ นี้ต่างกัน โดยที่ความแตกต่างจะมีทั้งความแตกต่างของคำลักษณนามที่ใช้ และจำนวนคำลักษณนามในแต่ละประเภทด้วย ประเภทของคำลักษณนามที่มีใช้ในทุกภาษาคือ คำลักษณนามที่ใช้กับกลุ่มนาม และคำลักษณนามกลาง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าชาวเขาทั้ง 6 เผ่ามีการมองโลกในส่วนหนึ่งที่เหมือนกัน คือการที่มีการแยกคำนามบางประเภทมาใช้กับคำลักษณนามกลาง ส่วนคำลักษณนามประเภทอื่นก็ได้สะท้อนให้เห็นโลกทัศน์ของผู้พูดภาษาชาวเขาแต่ละเผ่าเท่าใดนัก นอกจากภาษาอาข่าที่พบว่ามีการใช้คำลักษณนามซ้ำรูปคำนามถึง 26 คำ ซึ่งอาจแสดงให้เห็นว่าผู้พูดภาษาอาข่าไม่มีการมองโลกแบบเป็นกลุ่มเท่าใดนัก คือไม่จับกลุ่มคำนามที่มีลักษณะเหมือนกันไว้ด้วยกันเท่าใดนัก แต่ใช้คำลักษณนามซ้ำรูปคำนามต่าง ๆ แทน

ในเรื่องจำนวน และประเภทของคำลักษณนามนี้พบว่ามีเรื่องน่าสนใจอีกประการหนึ่งที่สะท้อนให้เห็นโลกทัศน์ของผู้พูดภาษาชาวเขาทั้ง 6 ภาษา กล่าวคือ เป็นที่น่าสนใจถึงความคล้ายคลึงและแตกต่างของประเภทคำลักษณนามนี้มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดกับจำนวน

คำลักษณนามในแต่ละประเภทของภาษาแต่ละภาษา กล่าวคือ ภาษาใดที่มีจำนวนคำลักษณนามประเภทใดใช้เป็นจำนวนมากแล้ว มักจะมีจำนวนคำลักษณนามในประเภทอื่นลดน้อยลงด้วย เช่น ในภาษาอาข่า มีการใช้คำลักษณนามซ้ำรูปคำนามถึง 26 คำ จึงไม่พบว่ามีการใช้คำลักษณนามเฉพาะและพบว่า มีการใช้คำลักษณนามสำหรับกลุ่มนามเพียง 7 คำเท่านั้น หรือในภาษาลีซู แม้จะมีคำลักษณนามสำหรับกลุ่มนามใช้เพียง 4 คำ เท่านั้น แต่คำลักษณนามกลางของเขานั้น สามารถใช้ได้กับคำนามทุกคำในภาษา จึงไม่จำเป็นต้องมีคำลักษณนามเฉพาะ และ คำลักษณนามซ้ำรูปคำนามใช้และจากการเก็บข้อมูลไม่พบว่ามีภาษาใดที่มีจำนวนคำลักษณนามใช้เป็นจำนวนมากในทุกประเภท

อย่างไรก็ตามจำนวนคำนามที่ใช้กับคำลักษณนามกลางในแต่ละภาษานั้น ก็เป็นตัวแปรประการหนึ่งที่ทำให้จำนวนคำลักษณนามประเภทต่างๆ มีจำนวนต่างกันด้วย กล่าวคือ เมื่อภาษาใดมีคำนามที่ใช้คำลักษณนามกลางได้เป็นจำนวนมาก ก็จะมีคำลักษณนามประเภทอื่นใช้น้อยลงไปด้วย

ในการจำแนกการใช้คำลักษณนามที่ละเอียดไม่เท่ากันนี้ ยังมีเกณฑ์ที่นำมาเป็นเงื่อนไขในการจำแนกที่ต่างกันไปตามภาษาต่าง ๆ 3 เรื่องด้วยกันคือ เรื่องรูปทรงพื้นฐานของสิ่งนั้น เรื่องวัตถุประสงค์ในการใช้สิ่งนั้นและเรื่องลักษณะพิเศษของสิ่งนั้น แต่จะเห็นได้ว่าบางภาษาก็มีการนำเงื่อนไขบางประการไปใช้ และบางภาษาก็ไม่มีการนำไปใช้ และเงื่อนไขต่าง ๆ นี้ยังมีการแยกย่อยออกเป็นเงื่อนไขย่อย ๆ ได้อีกดังตารางสรุปต่อไปนี้

ตารางที่ 8 : การจำแนกการเกิดร่วมของคำนามตามเงื่อนไขต่าง ๆ ในภาษาชาวเขาทั้ง
6 ภาษา

เงื่อนไขการเกิดร่วมของคำนาม	ภาษา					
	กะเหรี่ยง สะกอ	เมียน- เฝ้า	ล่าหู่ ยี่	ม้งคำ	อาข่า	ลีซู่
แบน	-	X	X	X	X	X
ตรง	-	-	X	X	-	X
ตรงหลายชั้น	-	X	-	-	-	-
ตรงมีความยาว	-	X	-	-	-	-
ตรงไม่มีความยาว	-	X	-	-	-	-
ตรงขนาดใหญ่	X	-	-	-	-	-
ตรงขนาดเล็ก	X	-	-	-	-	-
ป้อมกลม	-	-	-	-	X	-
ทำด้วยไม้เป็นส่วนใหญ่และปลายงอ	X	-	-	-	-	-
แยกสิ่งอื่นเป็นส่วนย่อย	-	X	X	X	X	-
บรรจุสิ่งอื่นได้มีรูปทรงคงที่	X	-	-	-	-	-
บรรจุสิ่งอื่นได้รูปทรงไม่คงที่	X	-	-	-	-	-
ไม่เคลื่อนย้ายที่ตั้ง	X	-	X	-	-	-
กลไก	X	-	-	-	X	-
เคลื่อนไหว	-	-	-	X	-	-
ทะลุ	-	-	X	-	-	-
ตัด เชื่อมแปรสภาพแล้ว	-	X	-	-	-	-
เป็นกอง	X	X	X	X	X	X
เป็นคู่	-	X	X	X	X	X
เป็นชุด	X	X	X	X	-	-

4.5.2 โลกทัศน์ที่สะท้อนให้เห็นความคล้ายคลึงและความแตกต่างในการมองโลกของผู้พูดภาษาชาวเขา

ความคล้ายคลึงที่เห็นได้อย่างชัดเจนที่สุดคือการที่ภาษาชาวเขาทุกภาษามีการจับกลุ่มคำนามตามคำลักษณนามที่ใช้ซึ่งแสดงว่าผู้พูดภาษาชาวเขามีการมองสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือน โดยแบ่งออกเป็นกลุ่มย่อย โดยใช้เงื่อนไขต่าง ๆ ทั้งที่คล้ายคลึงกัน และที่แตกต่างกันเป็นเกณฑ์ในการจับกลุ่มคำนามต่างๆ การมองโลกของสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือน 3 ลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ได้แก่ การมองว่าวัตถุนั้นมีรูปทรงสีฐานอย่างไร การมองว่าวัตถุนั้นมีวัตถุประสงค์อะไรในการใช้งาน และมองว่าวัตถุนั้นมีลักษณะเฉพาะอะไร ซึ่งการมองโลกของสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือน 3 ลักษณะนี้ผู้พูดภาษาชาวเขามีการมองละเอียดลงไปว่า แต่ละลักษณะมีรายละเอียดที่สำคัญอะไรอีก เช่น วัตถุนั้นมีรูปทรงอย่างไร ถ้ามีรูปทรงเรียวตรง ก็จะต้องมีความยาวหรือไม่ ใหญ่หรือเล็ก ซึ่งการมองในรายละเอียดนี้ ส่วนใหญ่จะมีความแตกต่างกันมากกว่าคล้ายคลึงกันในแต่ละภาษา

เมื่อพิจารณาจากโลกทัศน์ในการมองสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือนของผู้พูดภาษาชาวเขาแล้วเราสามารถแยกกลุ่มผู้พูดภาษาชาวเขาออกเป็น 3 กลุ่มคือ

1. กลุ่มที่มีความละเอียดในการมองโลกคือ ผู้พูดภาษากะเหรี่ยงสะกอและผู้พูดภาษาเมี่ยน-เข้า พบว่ามีการใช้คำลักษณนามถึง 10 คำ ในการจำแนกคำนามที่ใช้เรียกสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือน

2. กลุ่มที่มีความละเอียดในการมองโลกปานกลางคือ ผู้พูดภาษาล่าหู่ซึ่งพบว่าการใช้คำลักษณนามจำนวน 9 คำ ผู้พูดภาษาม้งคำมีการใช้คำลักษณนามจำนวน 8 คำ และผู้พูดภาษาอาข่ามีการใช้คำลักษณนามจำนวน 7 คำ ในการจำแนกการจับกลุ่มคำนามเรียกสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือน

3. กลุ่มที่ไม่มีความละเอียดในการมองโลกเท่าใดนัก คือผู้พูดภาษาลีซู่ ซึ่งมีการใช้คำลักษณนามเพียง 5 คำเท่านั้นในการจำแนกคำนามเรียกสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือน

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาโลกทัศน์จากรายละเอียดในแต่ละภาษาแล้ว อาจสรุปโลกทัศน์ของผู้พูดภาษาชาวเขาแต่ละภาษาได้ดังนี้

ภาษาลีซู่ เป็นภาษาที่มีการมองโลกแบบกว้าง ๆ ไม่มีความละเอียดละออนัก สังเกตได้จากจำนวนคำลักษณนามที่มีการใช้คำลักษณนามเพียง 5 คำ เท่านั้น และใน 5 คำนี้ ก็มีคำลักษณนามเอนกประสงค์ที่ใช้ได้กับคำนามทุกคำด้วย ซึ่งอาจหมายความว่า ผู้พูดภาษาลีซู่ไม่ได้จำแนกคำนามต่าง ๆ ตามลักษณะของมันเท่าใดนัก นอกจากวัตถุที่มีลักษณะเด่นชัดจริง ๆ

เช่นมีความแบน หรือมีความตรง และเป็นที่น่าสนใจกว่าผู้พูดภาษาลีซู ไม่มีการมองโลกในส่วนที่ไม่มีการแสดงรูปด้วย

ภาษาอาซ้า เป็นภาษาที่มีการมองโลกแบบละเอียดกว่าภาษาลีซู โดยมีการใช้คำลักษณนาม 7 คำ เป็นคำลักษณนามเดี่ยว 5 คำ และเป็นคำลักษณนามกลุ่ม 2 คำ เป็นที่น่าสนใจที่สังเกตว่า ผู้พูดภาษาอาซ้า ไม่มีโลกทัศน์เกี่ยวกับวัตถุที่มีลักษณะตรงแต่มีโลกทัศน์เกี่ยวกับวัตถุที่มีความแบนเท่านั้นส่วนคำลักษณนามกลุ่มก็ไม่มีโลกทัศน์เกี่ยวกับการรวมเป็นชุดมีแต่โลกทัศน์ส่วนที่เป็นคู่เท่านั้น แต่ภาษาอาซ้าก็เป็นภาษาหนึ่งในสองภาษาเท่านั้นที่มีโลกทัศน์เกี่ยวกับวัตถุที่มีเครื่องเป็นส่วนประกอบ

ภาษามังคำ เป็นภาษาที่มีลักษณนามใช้จำนวน 8 คำ โดยเป็นคำลักษณนามกลุ่ม 3 คำ และเป็นคำลักษณนามเดี่ยว 5 คำ ภาษามังคำมีโลกทัศน์ในการมองวัตถุที่เป็นกลุ่มเหมือน ๆ ภาษาคือมองว่า วัตถุนั้นมีลักษณะเป็นกอง เป็นชุด และเป็นคู่ ส่วนการมองวัตถุเดี่ยวนั้นไม่มีโลกทัศน์ที่ต่างไปจากภาษาคือ มีโลกทัศน์เกี่ยวกับวัตถุที่มีการเคลื่อนไหวซึ่งในภาษาคือไม่มี และยังมีการนำลักษณนามที่ใช้กับสิ่งของเครื่องใช้ไปเปรียบเทียบกับลักษณนามที่ใช้กับสิ่งมีชีวิตด้วย

ภาษาล่าหู่ เป็นภาษาที่มีคำลักษณนามมากพอสมควรเช่นกันคือมีจำนวนคำลักษณนาม 6 คำ เป็นคำลักษณนามเดี่ยวเพียง 6 คำ และเป็นคำลักษณนามกลุ่ม 3 คำ ซึ่งแสดงว่าผู้พูดภาษาล่าหู่ แม้จะมีจำนวนคำลักษณนามใช้เท่า ๆ กับผู้พูดภาษากะเหรี่ยงสะกอและเมียน-เข้า แต่คู่เหมือนจะมีความละเอียดน้อยกว่า และมีคำลักษณนามกลุ่มมากกว่าด้วย จากการเก็บข้อมูลพบความแตกต่างของการมองโลกแบบอื่นด้วยกล่าวคือ การมองวัตถุที่เป็นสถานที่ซึ่งแม้จะมีภาษากะเหรี่ยงสะกออีกภาษาหนึ่งที่มีการมองวัตถุแบบนี้แต่ก็มีเพียง 2 ภาษาเท่านั้นภาษาอื่นยังไม่พบ ส่วนการมองวัตถุตามลักษณะการทำงานที่ทำให้สิ่งอื่นแตกขาด หรือแยกสิ่งอื่นได้นั้น แม้จะเป็นการมองโลกที่คล้ายกับอีกหลายภาษา แต่ในรายละเอียดก็มีเงื่อนไขที่ต่างกันคือภาษาล่าหู่มีโลกทัศน์ในส่วนที่มีการทะลุด้วย

ภาษากะเหรี่ยงสะกอ เป็นภาษาที่มีคำลักษณนามมากพอสมควร คือ มีจำนวน 10 คำ โดยเป็นคำลักษณนามเดี่ยว 8 คำ และคำลักษณนามกลุ่มเพียง 2 คำ เท่านั้น โลกทัศน์ที่สะท้อนจากการใช้คำลักษณนามกลุ่มนี้จะเห็นได้ว่าผู้พูดภาษากะเหรี่ยงสะกอมีการมองวัตถุที่เป็นกลุ่มเพียง 2 ลักษณะคือ การมองในลักษณะที่เป็นกอง และการมองในลักษณะที่เป็นคู่ ด้านคำลักษณนามเดี่ยวโลกทัศน์ที่น่าสนใจและแตกต่างจากภาษาอื่นก็คือ ผู้พูดภาษากะเหรี่ยงสะกอมีการมองวัตถุที่มีเครื่องเป็นส่วนประกอบเช่นเดียวกับภาษาอาซ้าซึ่งนอกจาก 2 ภาษานี้ไม่มีภาษาใดที่มีโลกทัศน์แบบนี้ ส่วนโลกทัศน์ที่แตกต่างออกไปจากภาษาอื่นอีกลักษณะก็คือ การมองสิ่งที่มีลักษณะเรียวตรง ซึ่งถึงแม้จะเป็นลักษณะการมองวัตถุที่ทุกภาษามี แต่ในรายละเอียดนั้นต่างกันมาก ในส่วนของ

ภาษากระเหรี่ยงสะกอที่มีการมองวัตถุที่มีลักษณะเร็วตรงนี้ว่ามีขนาดใหญ่หรือเล็กด้วย ผู้พูดภาษากระเหรี่ยงสะกอยังมีการมองวัตถุที่เป็นสถานที่ด้วย ซึ่งการมองวัตถุลักษณะนี้มีเพียงในภาษากระเหรี่ยงสะกอภาษาล่าหุซึเท่านั้น

ภาษาเมี่ยน-เข้าเป็นภาษาที่มีการใช้คำลักษณนามมากเท่ากับผู้พูดภาษากระเหรี่ยงสะกอ คือ 10 คำ โดยเป็นคำลักษณนามเดี่ยวจำนวน 7 คำ และเป็นคำลักษณนามกลุ่มจำนวน 3 คำ ในด้านความต่างต่างนั้น การมองโลกที่เป็นวัตถุกลุ่มไม่มีความแตกต่างเท่าใดนักคือ มีการมองวัตถุทั้ง แบบเป็นกอง เป็นคู่ และเป็นชุด ส่วนการมองโลกที่เป็นวัตถุเดี่ยวนั้น ในส่วนที่ไม่มีการแสดงรูปเด่นชัด ก็มีการมองโลกในส่วนที่ต่างกับภาษาอื่นคือ มีโลกทัศน์เกี่ยวกับการตัดเย็บด้วย และในส่วนที่มีการแสดงรูปเด่นชัดก็มีความแตกต่างในรายละเอียดด้วยซึ่งดูเหมือนการมองโลกในส่วนนี้ของผู้พูดภาษาเมี่ยน-เข้าจะมีความละเอียดละออมากกว่าภาษาอื่น กล่าวคือ ในส่วนที่มีความเร็วตรงนั้น มีการมองว่าวัตถุที่มีความเร็วตรงนี้มีส่วนประกอบหลายชิ้น หรือชิ้นเดียว ถ้ามีส่วนประกอบนั้นเดี่ยวจะดีกว่ามีความยาวหรือไม่ ซึ่งในภาษาอื่นไม่มีการมองโลกในลักษณะนี้